

บทที่ 4

ระบบการชันสูตรพลิกศพ

4.1 ความหมาย

ระบบการชันสูตรพลิกศพ ก็คือวิธีหรือแบบแผนในการจัดการกับศพภายหลังตายแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายบ้านเมือง โดยปกติภายหลังตายแล้ว การจัดการกับศพจะต้องเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย คือ เจ้าพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือผู้ที่ทำหน้าที่คล้ายกับเจ้าพนักงานสอบสวนหรือตำรวจ, แพทย์ผู้ดูแลผู้ตาย, แพทย์ผู้ให้ความเห็นในกรณีที่มีการตาย, เจ้าพนักงานอัยการ, ศาลหรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่มีหน้าที่เฉพาะในการจัดการเกี่ยวกับการตายที่เกิดขึ้นก็ได้ซึ่งในแต่ละประเทศจะมอบอำนาจให้แก่เจ้าหน้าที่เหล่านี้ต่างกัน บางประเทศอาจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้มีอำนาจเต็มในการจัดการ, ในขณะที่เดียวกันบางประเทศอาจให้ศาลหรือแพทย์เป็นผู้มีอำนาจจัดการ ดังนั้นระบบการชันสูตรพลิกศพจะเป็นแบบใดนั้นเราจะดูที่ "อำนาจในการจัดการเกี่ยวกับการตายและการสั่งให้ทำการผ่าศพตรวจ" ว่า กฎหมายของประเทศนั้นๆให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานฝ่ายใดเป็นผู้รับผิดชอบมากที่สุด เช่น ถ้าให้อำนาจนี้แก่ตำรวจก็เรียกว่ามีการชันสูตรพลิกศพ "ระบบตำรวจ" เป็นต้น

ระบบการชันสูตรพลิกศพที่สำคัญของโลกในขณะนี้ มีหลายระบบ เช่น

1. ระบบโคโรเนอร์ (Coroner System)
2. ระบบแพทย์สอบสวน (Medical Examiner System)
3. ระบบโปรคิวเรเตอร์ฟิสคัล (Procurator Fiscal System)

4. ระบบตำรวจ (Police system)
5. ระบบศาล (Court System)
6. ระบบผสม (Mixed System)

ในขณะนี้ทุกประเทศพยายามที่จะพัฒนาระบบการชันสูตรพลิกศพของตนเองขึ้นเพื่อใช้ในกรณีที่มีการตายอย่างทันทีทันใดหรืออย่างเฉียบพลัน ซึ่งเป็นการตายผิดธรรมชาติ ซึ่งระบบใหญ่ๆที่ปรากฏเป็นแม่แบบคือ ระบบอังกฤษหรือระบบโคโรเนอร์ และระบบในภาคพื้นทวีปยุโรป ซึ่งระบบของหลายประเทศอาจเป็นผลจากการที่เคยเป็นอาณานิคมของประเทศแม่แบบมาก่อนจึงใช้ตามประเทศเมืองแม่ ส่วนระบบผสมเช่นระบบโปรคิวเรเตอร์ฟิสคัลก็ได้รับอิทธิพลมาจากสองระบบ¹

4.2 ระบบโคโรเนอร์

ระบบนี้ โคโรเนอร์เป็นผู้ที่มีอำนาจในการจัดการเกี่ยวกับการตายทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการสอบสวน, การสั่งให้ผ่าศพเพื่อทำการตรวจ รวมถึงการได้สวนและการพิจารณาโดยลูกขุนในชั้นต้นด้วย

4.2.1 ระบบโคโรเนอร์ในประเทศอังกฤษและเวลส์

ตำแหน่งโคโรเนอร์ในประเทศอังกฤษและเวลส์ได้เริ่มมีขึ้น

---

¹Mason, JK, Forensic Medicine for Lawyers, 2nd edition. [London: Butterworth & Co (Publishers) Ltd, 1983], page 28.

ในศตวรรษ ที่ 12 ซึ่งในเวลานั้นโคโรเนอร์มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลแทนพระมหากษัตริย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาโดยเฉพาะในคดีที่มีการตายเกิดขึ้นตำแหน่งโคโรเนอร์ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการสืบค้นทั้งหมดในเมื่อมีการตายอย่างน่าสงสัยขึ้น แต่เดิมโคโรเนอร์มีหน้าที่ในการตรวจและผ่าศพตรวจด้วย¹ แต่ต่อมาก็เพียงแต่ทำคำร้องขอเท่านั้น เงินอุดหนุนของโคโรเนอร์ได้ลดลงไปช่วงหนึ่งและทำให้บทบาทของโคโรเนอร์น้อยลงไป แต่ภายหลังก็กลับมีบทบาทมากขึ้นโดยเฉพาะในคดีที่มีการตายและอำนาจหน้าที่นี้ก็ต่อมาจนถึงศตวรรษที่ 19

แต่เดิมการเลือกโคโรเนอร์เป็นระบบเลือกตั้ง แต่ได้ถูกยกเลิกในปี ค.ศ. 1888 อำนาจหน้าที่ของโคโรเนอร์ได้ถูกตราไว้ในกฎหมาย (The Coroners Act 1887) มาตรา 3(1) ว่า "เมื่อโคโรเนอร์ได้รับแจ้งว่ามีการตายเกิดขึ้นในเขตที่เขารับผิดชอบอยู่ และมีเหตุอันน่าเชื่อว่า จะเป็นการตายจากความรุนแรงหรือผิดธรรมชาติ (violent or unnatural death) หรือตายกระทันหันโดยปราศจากสาเหตุ (Unknown cause) หรือตายในขณะที่ถูกจองจำหรือตายโดยประการที่มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้, ให้โคโรเนอร์ออกหมายเรียกบุคคลที่มีความประพฤติดีจำนวนไม่น้อยกว่า 12 คน แต่ไม่เกิน 23 คน เพื่อเป็นลูกขุนในการพิจารณาการตาย, ไม่ว่าการตายดังกล่าวจะอยู่ในเขตอำนาจของเขาหรือไม่ก็ตาม"³

การบังคับให้มีการจัดการไตสวนพร้อมลูกขุนนี้ได้พัฒนาโดยกฎหมายใน

¹A duty only abolished under the Coroners Act 1980.

³Mason, Ibid., page 28.

ปี ค.ศ.1926 อีก [The Coroners (Amendment) Act 1926] ซึ่งอนุญาตให้โคโรเนอร์ตรวจดู ชนิดของการตาย โดยไม่ต้องมีการเปิดการพิจารณาคดีได้ เพราะในกฎหมายปี ค.ศ.1926 นั้น ได้วางข้อบังคับการทำงานของโคโรเนอร์ในการหาสาเหตุของการตายกระทันหันนั้น และได้ลดหน้าที่รับผิดชอบในการสืบค้นคดีฆาตกรรมลง ขั้นตอนนี้ได้มีต่อมาจนถูกจำกัดโดย (Criminal Law Act 1977 มาตรา 56) แต่กฎพื้นฐานในการทำงานของโคโรเนอร์ก็ถูกปรับปรุงขึ้นโดย Coroners (Amendment) Rules 1977 (S.I.1881) และ 1980 (S.I.557) แต่อำนาจในการไต่สวน (the inquest) ยังคงมีอยู่¹

โคโรเนอร์ถูกแต่งตั้งภายใต้กฎหมาย Local Government Act 1972 โดยผู้ได้รับการแต่งตั้งต้องเป็นแพทย์ หรือนักกฎหมายและทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีในอาชีพของเขา โคโรเนอร์จะเป็นอิสระจากรัฐบาลและทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบ และศาลสูงเท่านั้นที่สั่งเขาได้ อำนาจหน้าที่ในลักษณะอื่นๆ ของโคโรเนอร์ค่อนข้างด้อยลงยังคงไว้แต่การสอบสวนของเขาเท่านั้นที่ยังคงอยู่ในบุคคลที่ตายซึ่งถูกแจ้งไปยังโคโรเนอร์ และมีกฎหมายระบุว่าจำเป็นต้องมีการสอบสวน ไม่มีกฎหมายใดระบุให้แพทย์ต้องรายงานการตายไปยังโคโรเนอร์ แต่ในทางปฏิบัติแพทย์มักจะรายงานไปเมื่อเห็นว่ามีความจริง² หน้าที่โดยกฎหมายที่บังคับให้แพทย์ต้องรายงานระบุไว้ในเรื่อง การจดทะเบียนคนเกิด, ตาย, และ

¹โคโรเนอร์ยังคงต้องทำรายงาน ไปยังผู้มีอำนาจที่เหมาะสมซึ่งได้ขอรายงานเขามาในเวลาที่กำหนดไว้ตามกฎหมายของโคโรเนอร์ที่แก้ไขใหม่ปี 1980 ข้อ 11.

4   ²ดูภาคผนวก ก.

แต่งงาน¹ และเจ้าหน้าที่จะไม่จดทะเบียนการตายให้ ถ้าไม่มีการแจ้งให้
โครเนอร์ทราบในกรณีดังต่อไปนี้²

1. เมื่อไม่มีหลักฐานการตายจากแพทย์มาแสดง เพราะไม่ปรากฏว่ามีแพทย์ได้ดูแลเขาในการป่วยครั้งสุดท้ายนั้น
2. เมื่อแพทย์ผู้ออกใบรับรองการตายระบุว่า เขาไม่ได้เห็นศพภายหลังตายหรือเป็นผู้ดูแลผู้ตายมาเกินกว่า 14 วัน
3. ถ้าเหตุตายยังเป็นที่สงสัยอยู่
4. ถ้าเป็นการตายผิดธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นการตายจาก อุบัติเหตุ ความรุนแรง ความประมาทเลินเล่อ ตายจากพิษต่างๆ รวมถึงแอลกอฮอล์ และสิ่งสงสัยอื่นๆ
5. การตายระหว่างการผ่าตัดหรือตายก่อนที่จะฟื้นจากยาสลบ
6. ตายที่เกี่ยวข้องกับโรคของการทำงานและสารพิษ

โดยปกติการที่แพทย์จะ ออกใบมรณะบัตรให้กับผู้ตายได้นั้นจะต้องเข้า
กรณีดังต่อไปนี้³

1. แพทย์ได้ดูแลผู้ป่วยมาในช่วง 14 วันก่อนตาย

¹Registration of Births, Deaths and Marriages Regulations 1968, Regulation 51.

²Mason, Ibid., page 29.

³Voigt, Jorgen, "Medicine in England and Wales," Forensic Science 10 (July-August 1977): p.14.

2. แพทย์ได้ตรวจศพภายหลังตายด้วย
3. ทาสาเหตุแห่งการตายได้
4. แพทย์พอใจในเหตุตายว่ามีใช่เป็นการตายผิดธรรมชาติ

ประมาณร้อยละ 60 ของผู้ตายจะมีใบมรณะบัตรที่ออกโดยแพทย์แต่ถ้าเป็นการตายผิดธรรมชาติก็น่าจะแจ้งให้โครเนอร์ทราบ การตายผิดธรรมชาติ นั้นคือ¹

1. การตายกรณีแพทย์สงสัยในเหตุที่ตาย
2. ตายเนื่องจากคดีอาญาเช่น ถูกฆ่าตาย (murder), ถูกฆ่าตายโดยไม่เจตนา (manslaughter), ทารกที่ถูกฆ่าตาย (infanticide), การตายในขณะขับรถ
3. การตายจากอุบัติเหตุในบ้าน (domestic accidents)
4. การตายจากอุบัติเหตุการจราจร (traffic accidents)
5. การตายจากอุบัติเหตุในโรงงาน (industrial accidents)
6. การตายจากอุบัติเหตุอื่นๆ (all others accidents)
7. การฆ่าตัวตาย (suicides)
8. ตายในขณะถูกจองจำหรือในขณะถูกควบคุม (deaths in prison or police custody)
9. การตายที่สาเหตุยังไม่ชัดเจนหรือเงื่อนงำ (a variety of less well-defined caused, wherever there is any suspicion of criminality)

¹Voigt, Ibid., Page 14.

10. การตายเนื่องจากการผ่าตัด (deaths during surgical operations), หรือขณะดมยาสลบ (under anesthetic) หรือขณะมีหัตถการทางการแพทย์ (medical procedure)

เมื่อโคโรเนอร์ได้รับแจ้งมาแล้วก็เป็นอิสระแก่โคโรเนอร์ในการตัดสินใจว่าจะจัดการอย่างไรต่อไป โดยเขาอาจจะมีหนังสือถึงนายทะเบียนนาที่ยอมรับใบมรณะบัตรที่แพทย์ได้ออกนั้นก็ได้อีก หรือโคโรเนอร์อาจจะมีคำสั่งให้ทำการผ่าศพ โดยไม่ต้องให้มีการตรวจพิเศษอีกโดยเขาจะเป็นผู้ออกรายงานการตายเองก็ได้ ซึ่งในการกระทำเช่นนั้นจะเป็นผลทำให้รับรองการตายที่มีมาก่อนหน้านั้น เป็นอันใช้ได้ทันทีหรือโคโรเนอร์อาจจัดการได้ส่วนเหตุการณ์ผิดธรรมดาต่างๆได้ แต่การได้ส่วนพิเศษนั้นจะต้องทำต่อหน้าลูกขุนตามกฎหมายอาญา [Criminal Law Act 1977 มาตรา 56(2)] ซึ่งระบุว่าให้ทำการได้ส่วนกรณีพิเศษได้ในกรณีดังนี้

1. เมื่อมีการตายเกิดขึ้นในคุก หรือ ณ ที่อื่นใดที่มีกฎหมายอื่นระบุให้ต้องมีการได้ส่วนนอกเหนือจาก The Coroners Act 1887

2. เมื่อมีการตายจาก อุบัติเหตุ, สารพิษ, หรือโรคซึ่งจะต้องมีการแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบตามมาตรา 19 ของพระราชบัญญัติสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน ค.ศ. 1974 (The Health and Safety at Work Act 1974).

3. เมื่อมีการตายต่อเนื่อง หรือเกิดซ้ำแล้วซ้ำอีก ณ ที่ใดที่หนึ่ง ซึ่งอาจกระทบต่อมหาชน

โดยเฉพาะในข้อ 3 นั้นจะต้องมี เพราะถือเป็นนโยบายหลักของรัฐเลยว่าจะต้องกระทำต่อหน้าลูกขุน

กฎหมายในปี ค.ศ. 1977 นี้ไม่ได้บังคับอย่างเข้มงวดในการเรียก ลูกขุนในคดีอุบัติเหตุซึ่งผิดกับในคดี ฆาตกรรม, การฆ่าคนตายโดยไม่เจตนา, การฆ่าเด็ก, และการขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้คนตาย ที่เข้มงวดมากกว่า และในคดีเหล่านี้ โครโรเนอร์อาจจะเลื่อนการไต่สวนไปได้ถ้ามีคำร้องขอมาจาก อธิบดีกรมอัยการ (Director of Public Prosecution) และโครโรเนอร์ ไม่จำเป็นต้องทำการไต่สวนหลังจากมีการดำเนินการทางอาญาแล้ว แต่ถ้าเขา ประารถนาที่จะทำการไต่สวนก็ได้แต่การไต่สวนของเขาจะต้องได้ผลไม่ขัดกับการ ดำเนินการทางกฎหมายที่ได้ทำไปแล้วของอัยการ

ข้อสรุปที่เป็นการไต่สวนของโครโรเนอร์นั้นปรากฏในภาคผนวก ข. 1 โครโรเนอร์จะจัดการส่งให้นายทะเบียน พร้อมใบรับรองหลังการไต่สวนพร้อม รายละเอียดเยียดสาเหตุตาย และมีทั้งลายมือชื่อของพยานและโครโรเนอร์ ซึ่งใช้เป็น พยานหลักฐานต่อไปได้ หรือประกอบเป็นหลักฐานในคดีอาญาแก่ผู้ถูกกล่าวหา

โครโรเนอร์จะมีสำนักงานอยู่เป็นเขตๆโดยมีตัวโครโรเนอร์เป็นหัวหน้า นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องด้วยอีกหลายคนซึ่งมีความสำคัญเช่นกัน

1. พนักงานสืบสวนของโครโรเนอร์

¹ดูภาคผนวก ข.

²ทรงฉัตร โศษยานนท์, "ระบบโครโรเนอร์ของประเทศไทย,"

วารสารนิติวิทยาศาสตร์ 3 (มิถุนายน-ธันวาคม 2507): 37-40.

พนักงานสืบสวนของโคโรเนอร์ก็คือตำรวจประจำท้องถิ่นที่ได้รับเงินเดือนและมีสายบังคับบัญชาจากสำนักงานตำรวจของท้องถิ่นนั้นๆแต่มาทำงานภายใต้การดูแลของโคโรเนอร์ในกรุงลอนดอนและเมืองใหญ่ทำงานกันเต็มเวลาแต่ในเมืองเล็กๆ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่พอจึงต้องปฏิบัติงานทั้งสองหน้าที่คือทำหน้าที่ตำรวจปกติ และเป็นพนักงานสืบสวนสอบสวนของโคโรเนอร์ เมื่อมีการตายที่จะต้องแจ้งโคโรเนอร์เกิดขึ้น บุคคลพวกนี้เป็นพวกแรกที่รับเรื่อง และจะเริ่มดำเนินการทีเดียว โดยอาศัยคำแนะนำจากโคโรเนอร์ผู้เป็นหัวหน้า เริ่มตั้งแต่การเคลื่อนย้ายศพ การสอบพยานต่างๆ จัดการเรื่องการตรวจศพ แจ้งให้แพทย์ที่เกี่ยวข้องกับผู้ตายทราบ เพื่อจะได้เตรียมชี้แจงแก่พยาธิแพทย์ผู้ตรวจศพนั้นๆ แล้วจะรวบรวมหลักฐานต่างๆ เสนอโคโรเนอร์เพื่อดำเนินการขั้นต่อไป พนักงานสืบสวนของโคโรเนอร์จึงต้องเป็นผู้มีความประพฤติดี มีความรู้และความชำนาญมาเป็นเวลาแรมปี

2. นิติพยาธิแพทย์

นิติพยาธิแพทย์จะเป็นผู้ทำการชันสูตรพลิกศพแต่ในกรณีที่ไม่มือนิติพยาธิแพทย์ก็อาจให้พยาธิแพทย์ธรรมดาทำก็ได้ หรือในกรณีที่ญาติผู้ตายไม่พอใจพยาธิแพทย์ก็อาจร้องขอให้เปลี่ยนพยาธิแพทย์ใหม่ก็ได้ โดยเฉพาะถ้าเป็นการตายในโรงพยาบาลและสงสัยว่าอาจเกี่ยวข้องกับความผิดพลาดในการรักษาพยาธิแพทย์ของโรงพยาบาลนั้นจะไม่ทำการตรวจศพ แต่อาจถูกย้ายไปตรวจยังห้องตรวจศพของโคโรเนอร์และตรวจโดยพยาธิแพทย์จากที่อื่น หรือพยาธิแพทย์ของที่อื่นก็อาจถูกส่งมาตรวจที่โรงพยาบาลนั้นได้เพื่อความยุติธรรม

3. พนักงานช่วยตรวจศพ

เป็นพนักงานสำหรับดูแลและคอยช่วยเหลือในการตรวจศพ บุคคล

เหล่านี้จะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีเพื่อแบ่งเบาภาระของพยาธิแพทย์

4. ผู้เชี่ยวชาญและพยานอื่นๆ

เป็นผู้คอยให้ความเห็นแก่โคโรเนอร์ ในกรณีที่ต้องอาศัยความรู้เฉพาะด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ

ในขณะที่ใบมรณะบัตรที่ออกโดยโคโรเนอร์ก็ยังคงถือว่าเป็นส่วนสำคัญและเป็นเอกสารที่ถูกต้อง แม้ว่าหลังจากปี ค.ศ. 1971 บทบาทของโคโรเนอร์ในการสืบค้นในคดีฆาตกรรมจะด้อยความสำคัญลง แต่ในทางปฏิบัติร้อยละ 25 ของผู้ตายในประเทศอังกฤษและเวลส์ก็ยังคงเกี่ยวกับการจัดการของโคโรเนอร์ (Coroners Service) และร้อยละ 80 ที่ตรวจโดยพยาธิแพทย์ของโคโรเนอร์พบว่าตายจากโรคธรรมชาติ

4.2.2 ประเทศเครือจักรภพอังกฤษที่ใช้ระบบโคโรเนอร์

1. ประเทศนิวซีแลนด์¹
2. ประเทศแคนาดา²
3. ประเทศตะวันออกไกล³

¹Mason, Forensic Medicine for Lawyers, Ibid., p.35.

²Ibid.

³Mason, Ibid., p.36.

4. ประเทศมาเลเซีย¹
5. ประเทศสิงคโปร์²
6. ประเทศฮ่องกง³
7. ประเทศศรีลังกาและอินเดีย⁴
8. ประเทศไอร์แลนด์เหนือ⁵
9. ประเทศออสเตรเลีย⁶

---

¹Ibid.

²Ibid.

³Ibid.

⁴Mason, Ibid., p.37.

⁵Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Northern Ireland," Forensic Science 10(July-August 1977): 49-52.

⁶จากกฎหมายโคโรเนอร์ดังนี้ : New South Wales-Coroners Act 1980 ; Victoria-Coreners Act 1958 ; Tasmania-Coroners Act 1978 ; South Australia - Coroners Act 1975 ; Western Australia - Coroners Act 1920-1960 ; Northern Territory-Coroners Ordinance 1974-1975 ; Queensland - The Coroners Act 1958-1978 ; Australian Capital Territory - Coroner Ordinance 1956.

4.3 ระบบแพทย์สอบสวน (Medical Examiner System)

ในระบบแพทย์สอบสวนต่างจากระบบโคโรเนอร์เพราะในระบบโคโรเนอร์นั้นจะเห็นได้ถึงความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างโคโรเนอร์และพยาธิแพทย์เพราะร่วมกันทำงาน แต่ในระบบแพทย์สอบสวนนั้นความใกล้ชิดมีมากกว่านั้นอีก เพราะตำแหน่งหน้าที่คล้ายโคโรเนอร์และแพทย์มารวมอยู่ที่คนๆ เดียวกัน ดังนั้นความคล่องตัวในการทำงานจึงสูงมากกว่า ในเรื่องการค้นหาสาเหตุตาย ระบบนี้คิดแปลงมาจากระบบโคโรเนอร์ของประเทศอังกฤษ¹ โดยในระยะต้นตอนที่ผู้อพยพจากยุโรปมาที่สหรัฐอเมริกาและส่วนมากก็มาจากประเทศอังกฤษจึงมีการนำเอาระบบโคโรเนอร์เข้ามาใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาด้วย แต่ต่อมาก็มีการตัดแปลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงจากระบบโคโรเนอร์เดิม² มาเป็นระบบแพทย์สอบสวน ดังตัวอย่างที่ใช้ระบบแพทย์สอบสวน เช่น ที่นครนิวยอร์ก (New York City) ได้มีกฎหมายที่ใช้ระบบแพทย์สอบสวนตั้งแต่ปี ค.ศ. 1905 แต่มีผลบังคับใช้ในปี ค.ศ. 1918³ แทนที่ระบบโคโรเนอร์เดิม หัวหน้าแพทย์สอบสวนจะต้องสำเร็จแพทย์และได้รับการฝึกอบรมด้านพยาธิวิทยามาด้วย เขาจะถูกแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนโดยกระทรวงสาธารณสุข (Health Department) ตำแหน่งนี้เป็นอิสระจากตำแหน่งการเมือง

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹William G. Eckert, "The Forensic Sciences in the United States of America," Inform 2(July 1970): 1.

²สมชาย ผลเอี่ยมเอก, "ระบบแพทย์สอบสวนในสหรัฐอเมริกา," สารคดีราช 26 (ตุลาคม 2517): 2011.

³William G. Eckert, "Death Investigation in New York," Inform 14 (October 1982): 2.

แพทย์สอบสวน จะต้องได้ส่วนเกี่ยวกับการตายไม่ว่าจะชัดเจนอยู่แล้ว หรือยังเป็นที่ยสงสัยอยู่ว่าจะ เกี่ยวกับการกระทำผิดอาญา, การฆ่าตัวตาย, การตายโดยทันทีทันใดอย่างกระทันหัน หรือตายโดยไม่ได้คาดคิดมาก่อน (sudden or unexpected) ตายจากอุบัติเหตุ หรือตายในกรณีแพทย์ไม่สามารถจะออกใบมรณะบัตรให้ได้ ในปัจจุบันนี้ในสหรัฐอเมริกา มีใช้ระบบนี้อยู่ 20 รัฐ และที่ District of Columbia¹ ที่ควบคุมทั้งรัฐ ส่วนที่ใช้ระบบนี้ในบางเมืองของรัฐนั้นปรากฏอยู่อีก 21 รัฐ ส่วนอีก 9 รัฐใช้ระบบโคโรเนอร์ล้วน² และในขณะนี้เริ่มมีแนวโน้มที่รัฐต่างๆจะหันมาใช้ ระบบแพทย์สอบสวนเป็นระบบเดียวกันมากเข้าทุกที³

การตายที่แพทย์สอบสวนจะ เข้าไปเกี่ยวข้องคือ

1. ตายโดยอุบัติเหตุและผิดธรรมชาติ เช่น จากบาดแผลกระสุนปืน บาดแผลถูกของมีคม ถูกไฟฟ้าดูด ไฟลวกหรือน้ำร้อนลวก ยาพิษ ตกจากที่สูง ถูกทับโดยวัตถุหนัก ตายจากการอดอาหาร แท้งลูก ขาดอากาศ แขนงคอหรือถูกรัดคอตาย เป็นต้น

¹ในปี พ.ศ. 2517 รัฐที่ใช้ระบบนี้อย่างเดียวในทุกเมืองมีเพียง 13 รัฐ เท่านั้น, ดู สมชาย, ระบบแพทย์สอบสวนในสหรัฐอเมริกา, อ้างแล้ว, หน้า 2010.

²Spitz W.U., and Fisher R.S., Medico - legal Investigation of Death, 2nd (Illinois : Charles C. Thomas, 1980), p.6.

³William G. Eckert, "American Forensic Science Today," Inform 12 (July 1980): 3.

2. ตายโดยมีข้อสงสัยว่าจะผิดธรรมชาติในทุกกรณี ซึ่งอาจถูกฆาตกรรม อุบัติเหตุ อัศวินบาตกรรมหรือได้รับอันตรายจากสาเหตุใดๆก็ตาม

3. ตายในเรือนจำหรือในห้องขัง

4. ตายโดยไม่มีแพทย์รับผิดชอบ

4.1 ไม่พบสาเหตุการตายแน่นอน

4.2 การตายโดยไม่มีแพทย์รักษามาก่อน

4.3 การตายซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยที่แพทย์รักษาอยู่

4.4 ทารกตายคลอดโดยนางผดุงครรภ์เป็นผู้ทำคลอด

5. ตายทันทีทันใดขณะที่มีสุขภาพดี

5.1 ตายทันทีทันใดโดยไม่มีประวัติเจ็บป่วย

5.2 ตายหลังจากหมดสติทันทีทันใดโดยไม่ทราบสาเหตุ

5.3 ตายเกิดจากการเจ็บป่วยที่รวดเร็วซึ่งอาจจะ เป็นโรค

ติดต่ออันตรายร้ายแรง

6. ตายขณะทำการผ่าตัดหรือขณะดมยาสลบ

7. ศพที่จะทำการเผา¹

¹สมชาย, ระบบแพทย์สอบสวนในสหรัฐอเมริกา, อ้างแล้ว, หน้า 1010.

การสอบสวนสาเหตุตายขั้นต้นจะต้องรายงานไปยังที่ทำงานของแพทย์สอบสวนและถ้าเขายังสงสัยหรือพบว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการฆาตกรรม เขาก็มีหน้าที่จะแจ้งไปยังอัยการเขตซึ่งมีหน้าที่ไต่สวนคดีอาญาขั้นต้นให้ทราบ, รายงานของแพทย์สอบสวน ที่ส่งไปยังอัยการเขตจะใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลต่อไป โดยจะสามารถใช้เป็นหลักฐานของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย และยังสามารถเรียกแพทย์สอบสวนมาให้ความเห็นเพิ่มเติมในศาลได้เมื่อมีการพิจารณาคดีในศาล แต่แพทย์สอบสวนไม่มีอำนาจจัดให้มีการพิจารณาคดีจึงต่างกับอำนาจของโคโรเนอร์¹

ตามปกติคดีที่เข้ามาสู่หัวหน้าแพทย์สอบสวนอาจจะถูกส่งมาโดยตำรวจ แพทย์ผู้รักษา กองสุขภาพของเมือง (City Health Department) หรือประชาชนทุกคนซึ่งมีหน้าที่ต้องรายงานเมื่อมีการตายเกิดขึ้น และเป็นที่สงสัยว่าน่าจะต้องสืบค้นหาสาเหตุการตายต่อไป แต่รายงานที่มาจากแพทย์โดยตรงนั้นไม่มากนักจะมีเฉพาะในรายที่แพทย์ผู้ทำการรักษาสงสัยว่าจะมีเหตุตายผิดธรรมชาติเท่านั้นจึงส่งไปให้แพทย์สอบสวน เพราะโดยปกติแล้วเมื่อแพทย์ที่ดูแลผู้ป่วยรู้ว่าผู้ป่วยตายก็จะส่งรายงานไปยังกองสุขภาพของเมือง (City Health Department) ตามกฎหมายสุขภาพของเมือง (City Health Code) หลังจากนั้นกองสุขภาพของเมืองจะตรวจสอบว่าการตายเป็นไปโดยธรรมชาติหรือไม่ ถ้าเขาสงสัยจึงจะส่งไปให้แพทย์สอบสวนอีกทีหนึ่ง ซึ่งหน้าที่ของกองสุขภาพแห่งเมืองนี้คล้ายคลึงกับหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จดทะเบียนการตายของประเทศอังกฤษ² ซึ่งมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิเสธการจดทะเบียนคนตายให้ เมื่อมีข้อสงสัยและจะส่งไปให้โคโรเนอร์พิจารณาอีกที สำหรับที่กองสุขภาพของรัฐนิวยอร์ก จะมีเสมียนซึ่งได้รับการฝึกฝน

¹ดู ระบบโคโรเนอร์, หน้า 124-132.

²Mason, Forensic Medicine for Lawyers, Ibid., p.29.

อย่างดีเพื่อพิจารณารายงานของแพทย์ เพื่อจัดส่งให้กับหัวหน้าแพทย์สอบสวนใน
เขตที่รับผิดชอบต่อไปอย่างถูกต้อง¹

เมื่อปรากฏมีรายงานส่งมายังหัวหน้าแพทย์สอบสวนแล้ว หัวหน้าแพทย์
สอบสวนหรือแพทย์ผู้เชี่ยวชาญของเขาจะทำการตรวจศพและเข้ารับหน้าที่ในการ
สืบค้นหันทันทีซึ่งส่วนใหญ่แล้ว เป็นการตายผิดธรรมชาติโดยมีกฎบังคับไว้ว่าแพทย์สอบสวน
จะต้องไปดูที่เกิดเหตุด้วย เพราะจะทำให้เขาได้รู้ถึงสภาพแวดล้อมเพื่อประ
โยชน์ในการสืบค้น (Investigation) เพื่อรวบรวมหลักฐานทั้งหมดแล้วหัวหน้า
แพทย์สอบสวนหรือผู้แทนจะตัดสินใจอีกทีว่าจะให้มีการผ่าศพตรวจหรือไม่ ถ้าไม่
ต้องผ่าเขาก็จะออกใบมรณะบัตรให้เลย หน้าที่นี้เป็นหน้าที่สำคัญเพราะการที่เขา
ตัดสินใจไม่ผ่าศพอาจถูกฟ้องโดยเครือญาติหรือบุคคลอื่นผู้มีส่วนได้เสียในคดีได้²

ถ้ามีการผ่าศพตรวจก็จะกระทำที่สำนักงานของแพทย์สอบสวน และถ้า
เป็นเรื่องฆาตกรรม (Homicide) การผ่าศพตรวจนั้นต้องมีแพทย์สอบสวนอีก
คนหนึ่งคอยดูด้วยเพื่อเป็นพยาน³ ส่วนใหญ่แล้วหัวหน้าแพทย์สอบสวนจะสั่งให้มีการ
ผ่าศพตรวจในกรณีดังต่อไปนี้⁴

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Kant, Taylor's Principle and Practice of Medical Jurisprudence, Ibid., p.4.

² Kant, Ibid., p.4.

³ Kant, Ibid., p.5.

⁴ สมชาย, "ระบบแพทย์สอบสวนในสหรัฐอเมริกา," อ่างแล้ว,
หน้า 2011.

1. ตายจากการถูกฆ่า ไม่ว่าจะพบสาเหตุการตายจากการตรวจภายนอกหรือไม่ก็ตาม
2. เด็กตายเนื่องจากถูกผู้อื่นทำทารุณ
3. ถูกรถชนตายแล้วคนขับหนี
4. ตายในเรือนจำหรือในห้องขัง
5. บอกไม่ได้แน่ชัดว่าตายจากอุบัติเหตุหรือตายโดยธรรมชาติ
6. ตายจากยาเสพติด, ยาพิษหรือรับยาเกินขนาด
7. ไม่สามารถพิสูจน์ว่าผู้ตายเป็นใคร เช่น คนถูกไฟไหม้จนเกรียมหรือร่างกายเน่ามากจนไม่สามารถจะให้เหตุตายโดยการตรวจภายนอกได้
8. แพทย์สอบสวนเชื่อว่าการผ่าศพตรวจ จะช่วยในการหาสาเหตุการตายที่แท้จริงได้โดยถือว่าศพเหล่านั้นเป็นศพทางนิติเวช

สำนักงานแพทย์สอบสวน มีหัวหน้าคือหัวหน้าแพทย์สอบสวน (Chief Medical Examiner) เป็นพยาธิแพทย์¹ ที่มีความรู้ความชำนาญในทางนิติเวชศาสตร์และมักเป็นศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยด้วย นอกจากนี้ยังมีรองหัวหน้าแพทย์สอบสวนและนิติพยาธิแพทย์อีกหลายคนแล้วแต่จะเป็นสำนักงานเล็กหรือใหญ่เป็นผู้ช่วยทำการชันสูตรพลิกศพ มีหน่วยบริหารงานทางด้านธุรการและเลขานุการที่ติดต่อบุคคลภายนอกและพิมพ์รายงานต่างๆ ทางด้านการศึกษา มีการอบรมและสอนนักเรียนแพทย์, แพทย์, และพนักงานตำรวจ ตึกสำนักงานประกอบด้วยห้องเย็นเก็บศพ, ห้องผ่าศพ, ห้องเตรียมตัวผ่าศพ, ห้องเก็บอวัยวะสำหรับตัดชิ้นเนื้อทำสไลด์, ห้องตัดเนื้อ, ห้องสำหรับคูเนื้อทางกล้องจุลทรรศน์, ห้องแพทย์, ห้องประชุม, ห้องสมุด, ห้องธุรการ, ห้องคนงานผ่าศพ นอกจากนี้ยังมีหน่วยนิติ

¹สมชาย, อ่างแล้ว, หน้า 2012.

วิทยาศาสตร์ประกอบด้วยห้องปฏิบัติการพิษวิทยา คือการหาสารเคมีหรือยาที่เป็นพิษต่อร่างกายในจำนวนมากพอในอวัยวะต่างๆรวมทั้งเลือด, น้ำปัสสาวะและน้ำดี, ห้องปฏิบัติการเซโรโลยี จะทำการตรวจคราบเลือดเพื่อบอกว่าเป็นเลือดคนหรือสัตว์และหมู่เลือด, ในการตรวจคราบอสุจิและตัวอสุจิ ในกรณีความผิดทางเพศ, การตรวจเส้นผมเพื่อบอกว่าเป็นมาจากคนหรือสัตว์ หรือคนชาติไหนและผมมาจากตำแหน่งใดของร่างกาย, การตรวจอาวุธปืนและกระสุนปืน เพื่อเปรียบเทียบว่าอาวุธปืนชนิดนั้นๆสามารถยิงตัวเองได้หรือไม่, มีการตรวจและวัดลักษณะเฉพาะของวัตถุพยานที่พบในร่างกายของคนตาย หรือในสถานที่เกิดเหตุ เช่น ร่องรอยกลอกและซ้่าเป็นรูปร่างของยางล้อรถยนต์, ลี และกระจกของรถยนต์ที่สถานที่เกิดเหตุหรือติดกับเสื้อผ้าคนตาย นอกจากนี้ยังมีการพิมพ์ลายนิ้วมือและการตรวจฟันเพื่อพิสูจน์ตัวบุคคลในศพไม่มีญาติ จากศพเน่ามากหรือถูกไฟไหม้หรือศพที่เหลือแต่โครงกระดูก

ข้อดีของระบบแพทย์สอบสวนคือ¹ ศพได้รับการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนโดยแพทย์ผู้ชำนาญทางด้านตรวจศพโดยเฉพาะ จึงสามารถชี้เฉพาะได้ว่าเป็นคดีเกี่ยวกับการประกอบอาชญากรรมหรือไม่ นอกจากนั้นถ้ามีปัญหายังสามารถสืบค้น (Investigation) เพิ่มเติมได้อีกมาก แต่ก็มีข้อเสียเหมือนกันคือ²

1. แพทย์สอบสวนจะไม่ทำการสืบค้นและตรวจ ในรายที่มีใช่เป็นการตายทางคดีอาญา (non-criminal death) ดังนั้นถ้าแพทย์สอบสวนตัดสินว่าไม่ใช่คดีอาญาแล้วโดยการตัดสินนั้นเป็นการตัดสินผิดพลาด ก็จะไม่ทำการผ่าศพหรือสืบ

¹Kant, Ibid., p.5.

²Kant, Ibid., p.5.

ค้นต่อหาทำให้เกิดความเสียหายได้

2. เมื่อมีการตายเกิดขึ้นและส่งไปห้องสุภาพแห่ง เมืองในการแยกแยะประเภทศพอาจคิดว่าเป็นการตายธรรมดาโดยไม่ได้ส่งมาตรวจที่สำนักงานแพทย์สอบสวน ดังนั้นจึงอาจทำให้จำนวนศพที่ได้รับการผ่าตรวจจริงๆต่ำไปในระบบนี้ ระบบนี้จะดีขึ้นถ้าผู้แยกแยะ (screen) ประเภทศพมีความชำนาญมากหรือให้แพทย์สอบสวนเป็นผู้จัดการทั้งหมดก็จะดีขึ้น แต่งานของแพทย์สอบสวนก็คงจะต้องมากขึ้นอีกหลายเท่า

3. กฎหมายในเรื่องอันตรายเนื่องจากการทำงาน (occupational hazard) มีแนวโน้มด้านการตรวจศพของแพทย์สอบสวนอีก เพราะไม่มีอำนาจให้กระทำการดังกล่าว

การที่แพทย์สอบสวนได้มีอำนาจตรวจสถานที่เกิดเหตุเป็นข้อดีในเรื่องการชันสูตรพลิกศพและอาจทำให้การชันสูตรลดลง ได้มีข้อวิจารณ์จากคณะกรรมการในประเทศอังกฤษ (British Interdepartmental Committee on Death on Coroners) ได้ให้ข้อสังเกตว่าระบบแพทย์สอบสวนทำงานได้รวดเร็วก็จริงแต่หายาและขาดประสิทธิภาพทำให้บมระบัตร์ทำให้สาเหตุตายนั้นขาดความถูกต้องในทางการแพทย์แม้แต่ในรัฐนิวยอร์กเองก็เช่นกัน สาเหตุการตายที่เข้าใจเป็นสติดินั้นขาดความเชื่อถือมากกว่าในประเทศอังกฤษ และหลายกรณีแพทย์สอบสวนไม่ได้ทำอะไรเลยเพื่อให้เป็นหลักฐานถึงสาเหตุตาย ต่างจากในระบบโคโรเนอร์ซึ่งมีการได้สวน ณ สถานที่เกิดเหตุอย่างเพียงพอร่วมไปกับการตรวจทางแพทย์จึงดีกว่าระบบแพทย์สอบสวนที่เน้นหนักเฉพาะ เหตุผลทางการแพทย์ประการเดียวโดยทำให้หลักฐานเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุถูกมองผ่านข้ามไปมากซึ่งไม่อาจจัดข้อสงสัยบางประการไปได้ นอกจากนี้ระบบโคโรเนอร์นั้นตัวโคโรเนอร์ยังมีขอบอำนาจในการออกใบมรณะบัตรและสามารถพิจารณาตัดสินคดีขึ้นต้นได้ด้วย

ที่กล่าวมาเป็นระบบแพทย์สอบสวนที่ใช้ในรัฐนิวยอร์กเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในรัฐอื่น ๆ ก็มีลักษณะคล้ายกัน เช่นในรัฐเวอร์จิเนีย หัวหน้าแพทย์สอบสวนมีแพทย์สอบสวนเป็นผู้ช่วยหลายร้อยคน รวมถึงผู้ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุด้วย, หัวหน้าแพทย์สอบสวนเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะมีการสั่งให้ผ่าศพตรวจหรือไม่ อัตราการผ่าศพเพื่อทำการตรวจมีประมาณร้อยละ 20 ต่างจากในประเทศอังกฤษซึ่งมีถึงร้อยละ 80 แม้แต่ในริชมอนด์ (Richmond) ซึ่งเป็นเมืองใหญ่ของรัฐก็มีเพียงร้อยละ 60 เท่านั้นต่างจากในเมืองใหญ่ของอังกฤษจะมีถึงร้อยละ 97

4.4 ระบบโปรคิวเรเตอร์ฟิสคัล (The Procurator-Fiscal System)

ระบบนี้มีโปรคิวเรเตอร์ฟิสคัล ซึ่งก็คือหัวหน้าพนักงานอัยการ¹ที่มีเขตอำนาจ เป็นผู้ที่มีอำนาจในการจัดการเกี่ยวกับการตาย มีชื่ออยู่ในประเทศสกอตแลนด์ ถึงแม้ว่าสกอตแลนด์จะเป็นส่วนหนึ่งของสหราชอาณาจักรก็ตาม แต่มีระบบกฎหมายที่แตกต่างออกไปโดยสิ้นเชิงพบว่า ระบบกฎหมายนั้นได้รับอิทธิพลมาจากทางภาคพื้นทวีป ซึ่งมีอิทธิพลมาจากกฎหมายโรมันมากกว่าจากกฎหมายอังกฤษซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากแองโกล-แซกซอน ดังนั้นในประเทศสกอตแลนด์จึงไม่ใช้ระบบโคโรเนอร์ในการชันสูตรพลิกศพ การจัดการเมื่อมีการตายเกิดขึ้นในประเทศสกอตแลนด์ คือ

1. ในกรณีที่มีใบมรณะบัตร

¹อุทิศ วีรวัดน์, "อัยการสกอตแลนด์และอัยการอังกฤษ" ระบบกฎหมายสากล, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้ว, 2526), หน้า 123-124.

ผู้ที่สามารถออกใบมรณะบัตรให้กับผู้ตายกรณีนี้ได้ก็คือ แพทย์ผู้ทำการรักษาผู้ตายในขณะที่เขายังมีชีวิตอยู่ แต่ภายหลังจากปี ค.ศ.1965 ตามกฎหมายจดทะเบียนการเกิดและตาย [Regislation of Births, Deaths and Marriages (Scotland) Act 1965] แล้วได้เพิ่มโยธาให้สิทธิแก่แพทย์ผู้ใดก็ได้ที่จะออกใบมรณะบัตรในกรณีที่ไม่มีแพทย์ผู้ให้การรักษายู่ก่อนตาย ซึ่งในข้อนี้ต่างจากในประเทศอังกฤษ เพราะในประเทศอังกฤษจะให้สิทธิเฉพาะแพทย์ผู้ทำการรักษาเท่านั้นที่สามารถออกใบมรณะบัตรได้ หรือแพทย์ผู้ที่ได้ดูแลในช่วง 14 วันก่อนตายก็สามารถออกได้¹ และในประเทศอังกฤษห้ามไม่ให้ตามแพทย์ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องไปดูศพเพื่อออกใบมรณะบัตรด้วย

2. ในกรณีที่ไม่มีใบมรณะบัตร

จะต้องส่งศพและทำรายงานไปยังโพรคิวเรเตอร์พีสตัล เพื่อทำการตรวจหาสาเหตุที่ตาย

นอกจากโพรคิวเรเตอร์พีสตัลจะได้รับศพและรายงานประเภทที่ไม่มีใบมรณะบัตรแล้ว ยังอาจได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่จดทะเบียนคนเกิดและตายอีกทางหนึ่ง และยังได้รับรายงานทุกคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดในท้องที่รับผิดชอบจากเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย² เจ้าหน้าที่จดทะเบียนคนเกิดและตายเป็นข้าราชการ

---

¹Rentoul, Edgar, and Smith, Hamilton , Glaister's Medical Jurisprudence and Toxicology, Thirteenth Edition (London: Butler & Tanner Ltd, 1973), p.145

²Mason, Ibid., p.32.

การพลเรือนมีหน้าที่คอยรวบรวมสถิติคนเกิดและตาย พร้อมทั้งตรวจสอบสาเหตุที่ตายในใบมรณะบัตรที่ได้รับมา ถ้าตรวจพบว่าเข้าประการใดประการหนึ่งใน 19 ประการตามกฎหมายเรื่องคนเกิด ตาย และ แต่งงาน ค.ศ.1966 แล้วจะต้องรายงานไปยังโพรคิวเรเตอร์พิสคัล ซึ่งก่อนปี ค.ศ.1966 ยังไม่มีบทบังคับดังกล่าว เหตุ 19 ประการที่จะต้องรายงานมีดังนี้¹

- 2.1 การตายที่ไม่มีใบมรณะบัตร
- 2.2 การตายที่เกิดเนื่องจากอุบัติเหตุในโรงงาน, ตายจากโรคที่ทำงานทางอุตสาหกรรมหรือตายจากสารพิษในโรงงานอุตสาหกรรม
- 2.3 การตายที่เกิดเนื่องจากอุบัติเหตุจากยานหรือเครื่องบินหรือรถราง
- 2.4 การตายเนื่องจากสารพิษต่างๆ
- 2.5 การตายซึ่งจากสถานที่เกิดเหตุน่าเชื่อว่าเป็นการถูกฆาตกรรม
- 2.6 การตายในขณะที่ได้รับการดมยาสลบ
- 2.7 การตายเนื่องจากอุบัติเหตุในบ้าน, โรงพยาบาล, สถาบันต่างๆ หรือในที่สาธารณะสถาน
- 2.8 การตายคลอด
- 2.9 การตายเนื่องจากความประมาท (เช่น ฆาตอาหารตาย)
- 2.10 การตายในคุกหรือในขณะที่ถูกควบคุมตัวโดยเจ้าพนักงาน
- 2.11 เด็กที่ตายใน 1 เดือนแรกหลังคลอด

---

¹Voigt, Jorgen, "Forensic Medicine in Scotland," Forensic Science 10 (July-August 1977): 71.

- 2.12 ผู้ตายที่ไม่ปรากฏถิ่นที่พำนัก
- 2.13 การตายจากการจมน้ำ
- 2.14 ตายจากการขาดอากาศ
- 2.15 การตายจากโรคฝีดาษหรือโรคไทฟอยด์
- 2.16 การตายจากไฟไหม้หรือระเบิด
- 2.17 การตายอย่างเฉียบพลัน
- 2.18 การตายจากความรุนแรง มีข้อสงสัยและไม่สามารถอธิบายสาเหตุได้
- 2.19 การตายของบุตรบุญธรรม

โปรคิวเรเตอร์พิสตัลเป็นตำแหน่งเจ้าพนักงานทางกฎหมาย ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดย Lord Advocate¹ เขามีหน้าที่หลายอย่างรวมถึงการดำเนินการเริ่มต้นในคดีอาญา เขามีอำนาจหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานในการสอบสวนสืบสวนคดีอาญา ซึ่งได้เกิดขึ้นภายในเขตอำนาจของตน เขามีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติในประการใดๆได้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา (investigation of crimes) ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปฏิบัติตามรวมถึงการสืบค้นการตายที่ผิดธรรมชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Lord Advocate เป็นตำแหน่งหัวหน้าใหญ่ที่สุดของพนักงานอัยการในสกอตแลนด์ เป็นตำแหน่งทางการเมืองโดยเป็นรัฐมนตรีอยู่ในรัฐบาลอังกฤษ, เป็น Law Office อันดับ 1 ของสกอตแลนด์. และดู Voigt, Ibid., p.70-71. & Mason, Ibid., p.32. และดู อุทิศ วีรวัฒน์, "อัยการสกอตแลนด์และอัยการอังกฤษ," อ้างแล้ว, หน้า 124.

เมื่อโปรคิวเรเตอร์พิสคัลได้รับรายงานการตายมาแล้ว เขาก็จะทำการไต่สวนถึงสาเหตุที่ตายโดยถ้าเขาเห็นว่าจำเป็นก็จะส่งเรื่องไปยัง Police Surgeon เพื่อทำการตรวจศพซึ่งสามารถตรวจได้เฉพาะแต่ภายนอกของศพเท่านั้นจะทำการผ่าศพตรวจไม่ได้ Police Surgeon¹ เป็นบุคคลที่มีความรู้ในทางนิติเวชศาสตร์โดยมาก จะเป็นผู้บรรยายอาวโรโสนทางนิติเวชศาสตร์ของสถาบันชั้นสูงหรือมหาวิทยาลัย แต่ใน Glasgow นั้น Police Surgeon ไม่ได้สังกัดกับมหาวิทยาลัย

เมื่อโปรคิวเรเตอร์พิสคัลได้รับรายงานจาก Police Surgeon แล้วถ้ายังเป็นที่น่าสงสัยหรือไม่พอใจอีก เขาก็อาจจะปรึกษากับ Sheriff² ซึ่งเป็นผู้พิพากษาในศาลระดับล่าง (a judge of a lower court) เพื่อทำการไต่สวนสาเหตุการตาย การที่โปรคิวเรเตอร์พิสคัลจะตัดสินใจที่จะปรึกษา Sheriff หรือเชื่อตาม Police Surgeon หรือให้มีการผ่าศพตรวจอาศัยเหตุผลดังนี้³

1. รายงานของเขาจะยังไม่สมบูรณ์ถ้าปราศจากสาเหตุที่ตายอย่างครบถ้วน
2. ตามสถานะการณ์แล้วผู้ตายรายนี้น่าสงสัยในเหตุตายมาก
3. มีการกระทำความผิดเป็นคดีอาญาแน่
4. การตายภายใต้การดมยาสลบในขณะที่ผ่าตัดทุกกรณี

---

¹Voigt, Ibid., p.68.

²ในบางครั้งโปรคิวเรเตอร์พิสคัลอาจจะปรึกษา Sheriff ให้ไต่สวนก่อนแล้วจึงสั่งการให้ Police Surgeon ตรวจศพภายนอกก็ได้.

³Mason, Ibid., p.32.

การไต่สวนสาเหตุตาย (Inquiry) นี้เป็นลักษณะที่เรียกว่า "Precognition" คือ เรียกพยานมาถามและพยานไม่จำเป็นต้องสาบานตน คำให้การของพยานอาจใช้ยืนยันในชั้นศาลอีกที่ได้การเรียกมาถามถือว่าเป็นลักษณะ Private¹ ไม่ต้องทำต่อหน้าลูกขุน, ไม่ใช่การไต่สวนของการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลจริงๆ แต่อาจมีผู้เชี่ยวชาญด้านใดด้านหนึ่งมาช่วยไต่สวนได้ การไต่สวนของ Sheriff ก็เพื่อที่จะหาวันเวลา ในการเกิดเหตุ สถานที่ที่เกิดเหตุ, สาเหตุตาย และหาทางป้องกัน มีอยู่เพียง 3 กรณีเท่านั้นที่จะทำการไต่สวนในลักษณะ Public inquiry ไม่ใช่ Private คือ²

1. เมื่อปรากฏว่าการตายเป็นผลจากอุบัติเหตุ ซึ่งเกิดในประเทศ สก็อตแลนด์และผู้ตายตายในขณะที่ เป็นลูกจ้างในทางการที่จ้างหรือเป็นนายจ้างทำงานในโรงงานธุรกิจของตนเอง
2. เมื่อผู้ตายตายในขณะที่อยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน
3. เมื่อปรากฏต่อ Lord Advocate ว่าการตายนั้นอาจมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของมหาชนได้ เพราะเป็นการตายโดยทันทีทันใดน่าสงสัยและไม่สามารถอธิบายได้ ควรที่จะให้ประชาชนรับรู้ด้วย

ซึ่งต่างจากระบบโคโรเนอร์ที่ การไต่สวนถือเป็นกระบวนการพิจารณาในศาล

¹Mason, Ibid., p.32-33. & Voigt, Ibid., p.70-71.

²Fatal Accidents and Sudden Deaths Inquiry (Scotland) Act 1976.s.1(1).

เมื่อ Sheriff ทำการไต่สวนเสร็จก็จะส่งรายงานกลับมายังโพรคิวเรเตอร์ฟิสคัล, เมื่อโพรคิวเรเตอร์ฟิสคัล ได้รับรายงานแล้วยังไม่เป็นที่พอใจ เพราะมีเหตุสงสัยอยู่ เขาก็จะให้ทำการผ่าศพโดยสิ่งให้มีการผ่าศพตรวจ¹ การผ่าจะต้องกระทำโดยพยาธิแพทย์ 2 คน² เช่นเดียวกับประเทศในภาคพื้นยุโรปทั่วไปและแพทย์ทั้ง 2 คนนั้นไม่จำเป็นต้องให้ความเห็นเหมือนกันเพราะรายงานการชันสูตรพลิกศพจะถือเป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณา อย่างน้อยแพทย์หนึ่งคนจะต้องถูกเรียกไปให้การเป็นพยานในศาล³ และอาจมีการเรียกแพทย์ผู้เชี่ยวชาญมาเพื่อให้ความเห็นก็ได้ อัตราการตายที่ส่งมาให้โพรคิวเรเตอร์ฟิสคัลสืบค้น (Investigation) ทางแพทย์มีประมาณร้อยละ 16 ของการตายทั่วประเทศ แต่จะมีเพียงร้อยละ 25 เท่านั้นที่ได้ทำการผ่าศพตรวจ ซึ่งค่อนข้างต่ำกว่าในประเทศอังกฤษและเวลส์ เพราะก่อนที่จะส่งมาทำการผ่าศพตรวจในสกอตแลนด์จะมีการตรวจสอบหลายครั้งทั้งจาก Police Surgeon และ Sheriff ซึ่งอาจเป็นข้อดีที่ว่าศพที่ผ่าจะเป็นศพที่มีปัญหาจริงๆ ไม่ใช่ข้ออย่างในอังกฤษและเวลส์ที่ผ่าศพมากแต่ส่วนใหญ่เป็นการตายจากโรคธรรมชาติ⁴ หลังจากทำการชันสูตรเสร็จรายงานจะถูกส่งมาให้โพรคิวเรเตอร์ฟิสคัลอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งถ้าไม่มีปัญหาอะไร เขาก็จะออกใบมรณะบัตรให้กับนายทะเบียนคนเกิด ตายและสมรส แต่ถ้ามีปัญหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹อุทิศ วีรวัฒน์, "อัยการสกอตแลนด์และอัยการอังกฤษ," อ้างแล้ว, หน้า 125.

²Forbes,G, "The Forensic Sciences in Scotland," Inform 4(1972): 3.

³The Criminal Justice (Scotland) Act 1980, s.26(7).

⁴Voigt, Ibid., p.73.

ก็จะส่งรายงานทั้งหมดไปยัง Crown office¹ หรือถ้าสาเหตุตายอยู่ใน 11 หัวข้อดังกล่าวนี้ก็ต้องส่งรายงานไปที่ Crown office ด้วย คือ²

1. การตายในสถานะการณีน่านสงสัยอยู่
2. การตายจากอุบัติเหตุการจราจร
3. สงสัยจะฆ่าตัวตาย
4. ตายจากอุบัติเหตุสารพิษ โรคซึ่งมีกฎหมายระบุไว้ที่จะต้องแจ้งให้หน่วยงานของรัฐบาลทราบ
5. การตายเกิดต่อเนื่อง ซ้ำแบบเดียวกันหลายครั้ง ซึ่งอาจกระทบถึงความปลอดภัยของชุมชน
6. การตายในขณะทำงานในโรงงาน
7. การตายในคุก หรือห้องขังของตำรวจ หรือในระหว่างถูกควบคุมตัวโดยพนักงานสอบสวน
8. การตายในขณะที่ได้รับการดมยาสลบ หรือในภาวะที่ผิดปกติ ซึ่งอาจเกิดจากความประมาทในการดมยาสลบได้
9. การตายจากแก๊สพิษ
10. ตายไม่ว่าโดยตรง หรืออ้อมจากบุคคลที่สาม ไม่ว่าจะ เป็นความผิดต่อบุคคลใด

¹Crown Office ก็คือกรมอัยการสกอตแลนด์ ซึ่งตั้งอยู่ที่เมือง

เอดิงเบอเร็อะ และมี Lord Advocate เป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรง

²Voigt, Ibid., p.72.

11. เมื่อเป็นการตายที่ตามความเห็นของโปรคิวเรเตอร์พีสตัล เห็นว่าน่าสงสัยและการตายนั้นกระทบต่อชุมชนตามกฎหมาย Fatal Accidents and Sudden Deaths Inquiry (Scotland) Act, 1976

4.5 ระบบผู้พิพากษา (Court's System)

ระบบนี้การตัดสินใจที่จะให้มีการชันสูตรพลิกศพหรือไม่ในขั้นสุดท้ายจะต้องให้ผู้พิพากษาเป็นผู้ตัดสินใจ โดยผู้พิพากษาจะสั่งให้มีการไตสวนและผ่าศพตรวจ เช่น ในประเทศสาธารณรัฐเยอรมัน

4.5.1 ประเทศสาธารณรัฐเยอรมัน

ระบบนิติเวชในประเทศสาธารณรัฐเยอรมันนี้ ค่อนข้างจะซับซ้อนเนื่องจากการที่ในแต่ละรัฐจะใช้กฎหมายที่มีรายละเอียดต่างกันไปถึง 11 รัฐ เพราะแต่ละรัฐก็จะมีกระทรวงยุติธรรมและศาลของตนเอง (own department of justice and court system)¹ ที่ง่ายและทันสมัยคือ ระบบของรัฐบาลกลาง (Federal States)

ในปัจจุบันเมื่อมีการตายขึ้น จะให้สิทธิเป็นดุลพินิจแก่แพทย์ที่จะออกไป

---

¹Voigt, Jorgen, " Legal Medicine in the German Federal Republic," Forensic Science 10 (July-August 1977) : 31.

มรณะบัตรว่าผู้ตายตายจากโรคธรรมชาติหรือสาเหตุผิดธรรมชาติ หรือตายโดยเหตุที่น่าสงสัยและถ้าแพทย์สงสัยเช่นนั้นก็ต้องส่งรายงานไปยังนายทะเบียนคนตายแห่งท้องที่ (Municipal Registrar of Death) ซึ่งจะต้องแจ้งเรื่องให้ตำรวจทราบด้วย¹ หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจะส่งรายงานมาที่สำนักงานอัยการ (Prosecutor's office or Staatsanwalt) เพื่อที่จะให้ความเห็นว่าสมควรที่จะให้มีการร้องขอผ่าศพหรือไม่ ถ้าเห็นว่าสมควรเจ้าพนักงานอัยการ (Prosecutor) จะส่งคำร้องขอมายังผู้พิพากษาเพื่อจัดให้มีการได้สวนการตาย (inquest or Ermittlungsrichter) ซึ่งผู้พิพากษาจะเป็นผู้สั่งว่าสมควรจะให้จัดให้มีการผ่าศพตรวจหรือไม่ผ่าศพตรวจ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าไม่จำเป็นต้องทำการผ่าศพตรวจก็จะส่งเรื่องกลับไปให้พนักงานอัยการ ซึ่งในกรณีที่ได้รับการปฏิเสธจากศาลเช่นนั้น พนักงานอัยการก็สามารถจะอุทธรณ์ไปยังศาลได้อีกครั้ง เพื่อให้พิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าว โดยคราวนี้จะต้องมีผู้พิพากษา 3 ท่านนั่งร่วมพิจารณาว่าสมควรที่จะให้มีการผ่าศพตรวจหรือไม่ และคำวินิจฉัยในขั้นนี้ถือเป็นที่สุด²

โดยปกติแล้วอัตราการผ่าศพตรวจเพื่อสืบค้นในแต่ละท้องที่ก็จะต่างกัน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เกิดความสะดวก และรวดเร็วในกรณีที่แพทย์สงสัยว่า จะเป็นการตายผิดธรรมชาติให้จัดการส่งเรื่องมาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เลย เพื่อจัดความล่าช้าในขั้นตอนที่จะต้องผ่านนายทะเบียนคนตายก่อน

²Kant, Taylor's Principle and Practice of Medical Jurisprudence, Ibid., p.7.

ออกไปเช่นที่เมือง Lubeck มีประมาณร้อยละ 18 แต่ที่ Heidelberg มีเพียง ร้อยละ 3 เท่านั้น แพทย์ไม่มีสิทธิ์สั่งให้ผ่าศพตรวจแต่แพทย์มีหน้าที่เพียงรับคำสั่ง ให้ทำการผ่าศพตรวจเท่านั้น ในกรณีที่มีคำสั่งให้มีการผ่าศพตรวจ คณะผู้ผ่าศพจะ ต้องประกอบไปด้วยแพทย์ 2 คน และคนหนึ่งจะต้องเป็นแพทย์ที่ศาลแต่งตั้งหรือ แพทย์ของศาล (Gerichtsarzt) ส่วนแพทย์อีกคนหนึ่งจะเป็นใครก็ได้แต่จะต้อง มีอาชีพแพทย์ผู้ซึ่งได้รักษาจนผู้ป่วยถึงแก่ความตาย หรือผู้ซึ่งได้ออกใบมรณะบัตรใน ตอนแรก คือตอนส่งมาที่นายทะเบียนคนตาย และสำหรับแพทย์นั้นเป็นคุณพินิจของ ศาลที่จะให้เข้าร่วมในการชันสูตรพลิกศพ และถึงแม้ศพที่ถูกฝังก็ยังสามารถขุดขึ้น มาตรวจได้ ดังในมาตรา 87¹

"section 87 Post Mortem View, Autopsy

I. The judicial view of a corpse is made with the assistance of a physician; the performed in the presence of the judge by two physicians one of whom must be a court physician. The autopsy shall not be turned over to the physician who treated the deceased for the illness directly preceding the death. He may be required, however, to be present during the autopsy in order to give information from his records.

---

¹Schmidt, Eberhard, The American Series of Foreign Penal Codes German, (London: Fred B. Rothman & Co., South Hackensack, NJ. Sweet & Maxwell Limited), p.54.

II. In the discretion of the judge the assistance of a physician at the view of a corpse may be dispensed with if it is unnecessary.

III. For the purpose of the view or autopsy a corpse already buried may be exhumed.

และการชันสูตรพลิกศพก็ต้องมีผู้พิพากษา 1 คน และเสมียนศาลอีก 1 คน ทั้งคณะรวมมีคน 4 คน โดยมีผู้พิพากษาเป็นประธาน¹ แต่โดยปกติแล้วแพทย์ของศาลจะเป็นอาจารย์แพทย์จากมหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านนิติเวชศาสตร์อยู่แล้ว แต่ในบางรัฐ เช่น ที่รัฐ Bavaria และที่เมืองใหญ่ๆ บางเมือง เช่น Stuttgart, Dortmund, Essen, Bremen จะมีการแต่งตั้งแพทย์ให้จัดการผ่าศพเป็นกรณีพิเศษเป็นรายๆ ไป

นอกจากนี้ศาลอาจจะจัดการพิจารณาได้ส่วน (inquest) ด้วยตัวศาลเองโดยไม่ต้องอาศัยความเห็นหรือความช่วยเหลือของพยาธิแพทย์หรือของแพทย์เลยก็ได้ ผู้พิพากษาสามารถศพด้วยตัวเองโดยไม่ต้องอาศัยแพทย์ และสามารถลงความเห็นด้วยตัวเองก็ได้ขอให้รำลึกเสมอว่ากฎหมายของสาธารณรัฐเยอรมันให้ความสนใจว่ามีคู่ความฝ่ายที่สามเข้าเกี่ยวข้องหรือไม่ ถ้าจะจัดการให้มีการพิจารณา ดังนั้นบางครั้งที่ยกการเห็นว่าไม่จำเป็นต้องส่งรายงานให้ศาลก็ได้ แต่ความรับผิดชอบเรื่องการตายทั้งหมดนั้นจะต้องตกอยู่กับพนักงานอัยการคนเดียว

---

¹ วิทยุ อึ้งประพันธ์, คู่มือการชันสูตรพลิกศพ, โครงการตำราศิริราช (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์, 2524), หน้า 9.

เมื่อมีเรื่องเกิดขึ้น¹

ในปัจจุบันนี้ ไม่มีกฎหมายระบุว่ามีการผิดบ้างที่ถือว่าเป็นการตายผิดธรรมชาติที่สมควรจะต้องทำการผ่าศพตรวจ ดังนั้นจึงทิ้งไว้เป็นดุลพินิจของแพทย์ที่จะพิจารณาเองเอง แต่ก็มีข้อยกเว้นเอาไว้ 3 ข้อ ที่จะต้องรายงานเป็นกรณีพิเศษโดยผู้สั่งให้ทำการผ่าศพตรวจไม่ใช่ศาลคือ²

1. การตายเนื่องจากการทำงาน และเป็นโรคตายจากการทำงาน จะต้องส่งรายงานไปยังสำนักงานประกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน (Professional Accidental Insurance Authorities) หรือที่ เรียกว่า (Berufsgenossenschaft) ซึ่งจะเป็นผู้สั่งให้ทำการผ่าศพตรวจหรือไม่

2. เมื่อการตายเกิดจากโรคติดต่ออย่างร้ายแรง แพทย์จะต้องรายงานไปยังสำนักงานสาธารณสุข (Amtsarzt) ซึ่งสามารถสั่งให้มีการผ่าศพตรวจได้

3. เมื่อมีการเผาศพ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่สุขภาพของเขตเสียก่อน และถ้าเขาสงสัยว่าจะเป็นการตายผิดธรรมชาติก็สามารถสั่งให้มีการผ่าศพตรวจได้

¹Kant, Taylor's Principle and Practice of Medical Jurisprudence, Ibid., p.8.

²Ibid.

บางเมืองเช่น เมือง Hamburg และเมืองอื่นๆหลายเมือง ได้มีกฎหมายให้สิทธิแก่เจ้าหน้าที่เทศบาลเมือง (Municipal authorities) ที่จะสั่งให้ทำการผ่าศพตรวจได้ เมื่อเห็นว่าผู้ตายมิได้อยู่ในความดูแลของแพทย์และไม่มีใบมรณะบัตร หรือตายจากอุบัติเหตุ ฆ่าตัวตาย ตายในระหว่างการถูกควบคุมตัวโดยเจ้าพนักงาน หรือตายในขณะที่ให้การรักษา แต่ผู้ที่จะทำการตรวจศพได้ ต้องเป็นพยาธิแพทย์หรือนิติพยาธิแพทย์เท่านั้น

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าถึงแม้มาตรฐานในเรื่องนิติเวชและสถาบันการศึกษาของสาธารณรัฐเยอรมันจะสูงกว่าอีกหลายประเทศในยุโรปมาก แต่ระบบกฎหมายของเขาก็คงอึดอัดมาก เช่น การที่ไม่ให้แพทย์เข้ามามีส่วนเริ่มคดีที่มีการชันสูตรในคดีอาญา จึงทำให้อัตราการตรวจพบว่าเป็นการตายผิดธรรมชาติต่ำกว่าความเป็นจริง

4.5.2 ประเทศอื่นๆที่ใช้ระบบผู้พิพากษา เช่น

1. ประเทศเบลเยียม (Belgium)¹
2. ประเทศปอร์ตุเกส (Portugal)²

¹Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Belgium," Forensic Science 10(July-August 1977): 5.

²Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Portugal," Forensic Science 10(July- August 1977), p.61.

3. ประเทศสเปน (Spain)¹
4. ประเทศนอร์เวย์ (Norway)²
5. ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ (Switzerland)³
6. ประเทศไอซ์แลนด์ (Iceland)⁴
7. ประเทศอิตาลี (Italy)⁵

4.6 ระบบตำรวจ (Police System)

ระบบนี้หมายถึงระบบที่อำนาจในการตัดสินใจว่าจะทำการชันสูตรพลิกศพโดยการผ่าศพตรวจหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นสำคัญ⁶ เช่น

---

¹Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Spain," Forensic Science 10(July-August 1977): 31.

²Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Norway," Forensic Science 10(July-August 1977): 54.

³Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Switzerland," Forensic Science 10(July-August 1977): 81.

⁴Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Iceland," Forensic Science 10(July-August 1977): 36-37.

⁵Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Italy," Forensic Science 10 (July-August 1977), p.43-45.

⁶Kant, Keith A., Taylor's Principle and Practice of Medical Jurisprudence, 13th edition,(London: Churchill Livingstone Co. Ltd, 1984), p.11.

1. ประเทศเดนมาร์ค (Denmark)¹
2. ประเทศโรมาเนีย (Romania)²
3. ประเทศสาธารณรัฐไอร์แลนด์ (Republic of Ireland)³
4. ประเทศฟินแลนด์ (Finland)⁴
5. ประเทศสวีเดน (Sweden)⁵
6. ประเทศฮังการี (Hungary)⁶

4.7 ระบบผสม (Mixed System)

ระบบนี้เป็นระบบที่อำนาจในการตัดสินใจให้มีการผ่าศพเพื่อชันสูตรนั้น

---

¹Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Denmark," Forensic Science 10(July-August 1977), p.9.

²Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Romania," Forensic Science 10(July-August 1977), p.65.

³Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in the Republic of Ireland," Forensic Science 10(July - December 1977), p.39-41.

⁴Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Finland," Forensic Science 10(July-August 1977), p.19-22.

⁵Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Sweden" Forensic Science 10(July-August 1977), p.77-79.

⁶Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Hungary," Forensic Science 10(July-August 1977), p.34-35.

ขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายเช่นทั้งศาลและเจ้าพนักงานอัยการมีอำนาจดังกล่าว
ตัวอย่าง เช่น

1. ประเทศเนเธอร์แลนด์ (Netherlands)¹
2. ประเทศฝรั่งเศส (France)²
3. ประเทศสหภาพโซเวียต (U.S.S.R.)³

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่าการที่เราทราบถึงระบบของการชันสูตรพลิกศพ จะทำให้เราสามารถที่จะทราบถึงแนวทางการจัดการกับศพรวมถึงการตรวจและการผ่าศพ ทั้งนี้อาจเป็นแนวทางการในการปรับปรุงระบบการชันสูตรพลิกศพในประเทศไทยได้ทางหนึ่งด้วย ซึ่งอาจจะมีประโยชน์ในเรื่องการดำเนินคดีอาญาในกรณีที่มีการตายผิดธรรมชาติ ซึ่งต้องจัดการให้มีการชันสูตรพลิกศพขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Voigt, Jorgen, "Legal Medicine in Netherlands,"
Forensic Science 10(July-August 1977), p.48.

²Kant, Taylor's Principle and Practice of Medical
Jurisprudence, Ibid., p.9.

³Voigt, Jorgen. "Legal Medicine in the U.S.S.R."
Forensic Science 10(July-August 1977), p.83-86.